

ILLUSIONEN OM INKLUSION

I denne artikel præsenteres en kvalitativ semistruktureret fokusgruppeundersøgelse blandt udvekslingsstuderende, som har valgt at studere på læreruddannelsen (LU), Professionshøjskolen UCN (UCN). Artiklens fokus er primært på uddannelsens læringsmiljø med udgangspunkt i de studerendes perspektiver på, hvordan og i hvor høj grad miljøet virker inkluderende. Der tages afsæt i en teoretisk ramme inspireret af Bourdieus uddannelsessociologi og Leasks perspektiver på det formelle, uformelle og skjulte curriculum, herunder dets muligheder og begrænsninger i forhold til adgang til læring og inklusion fra et internationaliseringsperspektiv. Den væsentligste konklusion er, at denne gruppe studerende ofte føler sig overset på LU, da der kun stilles mangelfuld engelsksproget information til rådighed, og al anden information, der sendes til de studerende via e-mail, er på dansk. Desuden synes manglen på et internationaliseret curriculum i undervisningen at udfordre et inkluderende læringsmiljø for alle. Dette skyldes formodentlig, at der overordnet arbejdes med danske undervisningsplaner og uddannes til en national kontekst. Det ser ud til, at udsathed af de internationale studerende øges, da deres viden og erfaring kun i meget begrænset omfang bringes i spil i nuværende strukturer, læringsmål og studieordning. Konsekvensen heraf er, at denne gruppe har svært ved at bidrage aktivt og finde deres ståsted, bl.a. i gruppearbejdet. Artiklen rundes af med en diskussion samt forslag til, hvordan et mere inkluderende læringsmiljø kunne realiseres ved en større bevidsthed om behovet for at eksemplificere og internationalisere i undervisningen samt igangsætte forskningsinitiativer for derved at bidrage aktivt til "Internationalisation at Home" (IaH) på LU.

FORFATTERE

Anne Lassen Zakaria, international koordinator, ph.d., læreruddannelsen, UCN

Louise Michelsen, international konsulent, UCN International, UCN

INTRODUKTION

De sociale og sproglige barrierer, man ofte møder som international studerende på de videregående uddannelser, er efterhånden et velkendt fænomen (Canu, 2013). Internationale studerende kender som regel ikke de kulturelle normer eller har ofte ikke adgang til den information, der skal gøre dem i stand til aktiv deltagelse, interaktion og integration på uddannelsen. Desuden er nationale og

institutionelle praksisser ofte med til at højne risikoen for, at denne gruppe misforstås, marginaliseres og klarer sig dårligere akademisk end deres danske medstuderende (Tange og Jensen: 2012, p. 182). De udfordringer, tidligere studier peger på (f.eks. Canu, 2013; Tange og Jensen, 2012) i forhold til internationale studerendes følelse af eksklusion på videregående uddannelser, er desværre også et genkendeligt billede, der fremhæves i studier fra UCN's uddannelser med en større andel af internationale studerende. Disse konkrete studier har påvist, at undervisere på UCN's engelsksprogede uddannelser ikke føler sig tilstrækkeligt klædt på til at undervise i det internationale

klasseværelse (Simonsen, Hammershøj & Miller, 2018). Desuden er der overordnet klare indikationer i forskningen, der påviser, at undervisere og medarbejdere ofte mangler kompetencer inden for internationalisering af undervisningen, hvilket yderligere kan forstærkes af manglen på sproglige kompetencer. Undervisere giver i ovennævnte studie også udtryk for at mangle kompetencer i forhold til at udvikle et internationaliseret curriculum, som giver plads til flere komparative perspektiver i undervisningen.

Forfatterne af denne artikel er ikke bekendt med, at der tidligere er forsket i internationalisering på UCN's læreruddannelse. Målet med denne artikel er således at bidrage

”De, som taler om lige muligheder, glemmer, at sociale spil (...) ikke er retfærdige spil”

(Bourdieu 1997/2000: 214 i Wilken, 2014)

med viden om internationalisering af undervisningsmiljøer med blandede studentegrupper med henblik på at kunne fremstille nogle kvalificerede bud på planlægning af en integreret og transformativ internationalisering på LU og på campus til gavn for alle studerende og medarbejdere. UCN's læreruddannelse har ikke internationale studerende, som læser en hel uddannelse, men derimod udvekslingsstuderende, som læser et eller flere engelsksprogede semestre på uddannelsen¹. Det er derfor interessant at belyse deres perspektiver på at være studerende på LU, og hvorvidt deres perspektiver afviger eller samstemmer med dem, der er fremkommet i de tidligere undersøgelser i UCN. I denne artikel tages der derfor udgangspunkt i UCN's læreruddannelse for at undersøge, i hvor høj grad og hvordan det opleves at være international studerende på en uddannelse, som i udgangspunktet uddanner til en national dansk kontekst.

METODISKE OVERVEJELSER

Denne artikel bygger på et eksplorativt casestudie med udgangspunkt i et fokusgruppeinterview som primærdata blandt ni internationale udvekslingsstuderende fra LU. Studiet har taget form gennem

en iterativ og fortolkende bearbejdning af den primære data. Udover den indsamlede primærdata er der inddraget observationer fra uddannelsen fra to møder i LU's internationaliseringsudvalg, som omhandlede drøftelser omkring den internationale profil, undervisere og de internationale studerende. Dette er derefter sammenholdt med andre empiriske studier, bl.a. en behovsafdækning med fokus på internationale studerendes oplevelse af tilgængelig information på engelsk (Michelsen, 2020), samt studier udarbejdet af Simonsen, Hammershøj & Miller, 2018; Zakaria og Miller, 2016 og Canu, 2013. Desuden bearbejdes både den primære og sekundære data i forhold til den teoretiske ramme, hvorved analysen er udarbejdet.

De studerende er udvalgt på baggrund af deres status som international udvekslingsstuderende på LU. Kriterier for deltagelse var, 1) at man var international udvekslingsstuderende på LU, og 2) at man havde et andet modersmål end dansk, norsk eller svensk, da denne gruppe antageligt har bedre adgang til information på dansk og sluses direkte ind på danske moduler, hvori problematikken er mindre udpræget.

Den primære data er indsamlet via diktafon d. 19. december 2019 i

slutningen af de studerendes udvekslingsophold. Med inspiration fra behovsanalysens (Michelsen 2020) interviewspørgsmål blev en række semistrukturerede spørgsmål introduceret, herunder omhandlede 1) motivation for at studere på UCN, 2) adgang til information, 3) perspektiver på undervisningen og 4) evaluering af opholdet – akademisk og socialt. De studerendes svar er anonymiseret med fiktive navne i analysen. Dette er dels for ikke at afsløre de studerendes identitet, dels for at bibeholde en vis neutralitet i forhold til de studerendes oprindelsesland. Dette er vigtigt for at undgå forudindtagede konklusioner omkring nationalitet.

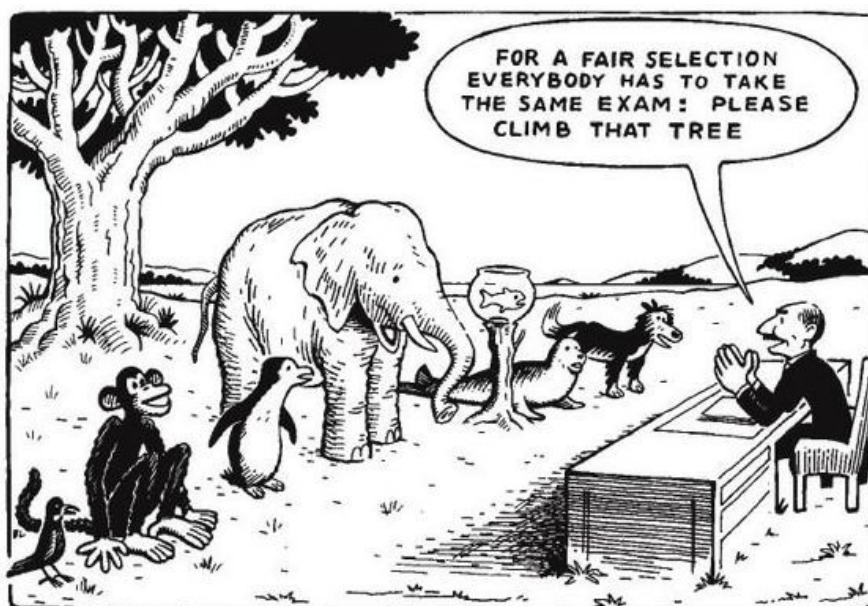
Dette studie er i udgangspunktet eksplorativt, hvorfor det ikke kan påstås at være repræsentativt. Formålet med denne artikel er at gøre opmærksom på den mindre gruppe af internationale studerende, der er på LU, og fremstille deres perspektiver på de vilkår og præmisser, de studerer under.

TEORETISK FORSTÅELSESRAMME

Ulighed og magt i uddannelsessystemet

Uddannelsessystemet spiller ifølge Bourdieu en helt central rolle i konstruktionen af et samfund; i udøvelsen af dét, han kalder

¹ På LU har man i modsætning til UCN's Business og Teknologiuuddannelser ikke mulighed for at tilbyde internationale studerende en hel uddannelse på engelsk. For at studere på den internationale profil skal man som udgangspunkt have bestået en dansk indfødsretseksamen. Den internationale profil på LU har derved hovedsageligt danske studerende på holdet og tilbyder semesterophold for internationale udvekslingsstuderende på uddannelsens 1. og 3. semester, hvor undervisningen som udgangspunkt foregår på engelsk.

Ukendt ophov, inspireret af Hans Traxler

”symbolsk vold”, og reproduktionen af social ulighed. Han anser uddannelsessystemet som en magtfuld institution, hvor magt altid er til stede, men oftest usynlig. Bourdieu definerer ”symbolsk vold” som den kontrolinstans, der er medvirkende til, at de fleste individer godkender en struktur eller et system, hvor ikke alle medvirkende har fordelagtige positioner i det sociale rum (Bourdieu 1983/1986). Symbolsk magt er ”magten til at konstruere virkeligheden” og ”magten til at få folk til at se og forstå verden på en bestemt måde” (Bourdieu 1983/1986, p. 166, 243). Bourdieu understreger, at uddannelsesinstitutioner er nationale institutioner, der er skabt i bestemte nationalhistoriske kontekster, og som bidrager til den sociale kulturelle reproduktion af specifikke samfund. Han udfordrer derved antagelsen om, at uddannelse skaber lige vilkår, hvilket han empirisk påpeger ikke er sandt. Forklaringen herpå finder Bourdieu i, at der ikke er lige adgang til de kapitalformer, som er værdsat i det sociale rum, og at agenternes adgang til og mulighed for at tilegne sig værdifulde kapitaler derfor er forskellige og ikke retfærdige i udgangspunktet. Derfor reproducerer uddannelsessystemet kontinuerligt kulturel og social

ulighed under en produceret diskurs og et tankemønster, som fremføres, som om alle har lige muligheder. Herved bliver den producerede naturgivne forestilling om uddannelse en idé om, at sortering sker på talent, evne og akademisk kunnen (Wilken, 2014). I forhold til internationale studerende er det ofte problematisk, da den viden, der præsenteres, ikke nødvendigvis tager udgangspunkt i eller udforsker deres erfaringer fra tidligere uddannelsessystemer. Tanke kategorier i nationalstater, påstår Bourdieu, præges og formes derved af de tanke kategorier, der opstår og reproduceres i det nationale uddannelsessystem, hvori meninger dannes om, hvordan den sociale virkelighed fungerer, og tages for givet og derfor begrænser inklusionen af andre perspektiver (Wilken, 2014). I den sammenhæng sker oparbejdelse af bestemte virkelighedsforståelser ikke kun gennem den formelle undervisning, men også gennem de krav og ambitioner, som systemet har til de studerende på videregående uddannelser og deres adfærd. Disse er virksomme, når de internaliseres ind i det, Bourdieu kalder ”habitus”. Habitus kan beskrives som en fornemmelse og måde at forstå virkeligheden på, som oftest

defineres og sætter de dominerende klasser i mere privilegerede situationer i uddannelsessystemet. Systemets (feltets) tankesæt er ifølge Bourdieu bygget op omkring elitens kultur som den legitime, naturgivne og rigtige kultur. Uddannelsessystemet bliver derved en habitusskabende institution, der gennemsyner og videregives, og som vi alle vurderes ud fra, og den er derfor ikke neutral (Bourdieu 1983/86). Præmisserne for studerende i uddannelsessystemet er derfor forskellige. De, som har en habitus, som passer til de forventninger, systemet har, belønnes derefter, og det er dem, der formår at tilegne og omsætte den værdsatte kulturelle kapital og de andre magtfremmede former for kapital i systemet. Bourdieu mener, at den viden, der præsenteres, passer bedre til nogle sociale kategorier end til andre. Denne mestring er ukendt, hvis man er international studerende, da de koder og kompetencer, som tæller med i vurderingen af de studerende, ikke mestres tydeligt i denne gruppe. Derfor er forfatterne nysgerrige på, om dette er overførbart til den situation, internationale studerende står i, når de flytter sig fra et uddannelsessystem til et andet.

PERSPEKTIVER PÅ CURRICULUM OG INTERNATIONALISERING

I forlængelse af Bourdieus uddannelsessociologi er det relevant, når vi taler om internationalisering at inkludere Leasks tre dimensioner af curriculum: det formelle, det uformelle og det skjulte curriculum (2015). Der er imidlertid en del forvirring om, hvad der egentlig menes med "curriculum". Kemmis og Fitzclarence (1986) understreger, at "curriculum" udover alle de planlagte aktiviteter såsom undervisningsplaner, gruppearbejde, undervisning og eksamener indeholder "more than the running track, the list of topics to be studied (...) but it's all aspects of the learning and teaching situation" (1986 p. 21). Curriculum har derfor flere dimensioner og indeholder alt lige fra sociale aktiviteter til støttefunktioner i forhold til læringen. Givetvis kan der argumenteres for, at fra en sådan vinkel bliver curriculum i praksis uadskilleligt fra undervisning, pædagogik og didaktik, hvilket er en stor del af den formelle undervisning på LU. Derfor kan det antages, at måden, hvorpå man som underviser udvælger indhold, beskriver læringsmål, organiserer og bedømmer læringsaktiviteter, er en del af curriculum. I tråd med Bourdieus argumentation er valgene dog næppe objektive. De er tværtimod stærkt præget af de traditioner og institutioner, som er kulturbærende. På LU kunne det f.eks. være brugen af udelukkende danske

tekster og litteratur, som på den ene side definerer uddannelsen og reproducerer dennes tradition, men på den anden side kan være en hæmsko for interkulturel læring og inklusion af nogle typer studerende, f.eks. studerende med andre uddannelseskulturelle baggrunde. Argumentet for at internationalisere curriculum er derved, at det kan bidrage til at skabe rum til inklusion af den internationale studerende, anerkende og bringe dennes skjulte viden i spil. For at bygge bro mellem læringstraditioner bør selvindsigt og kritisk tænkning og nye perspektiver netop styrkes via et internationaliseret curriculum, og det kræver udvikling af interkulturelle kompetencer. I denne artikel tager vi udgangspunkt i en praksisteoretisk tilgang, som har haft indflydelse på valget af teori og måden, hvorpå vi definerer interkulturel kompetence. Interkulturel kompetence handler i et sådant perspektiv bl.a. om at reflektere over sig selv og andre og at kunne handle med forståelse og respekt for både forskelle og ligheder i sin undervisning (Jensen, 2009 p. 13). Ifølge Leask kan curriculum belyses gennem de tre førnævnte interaktive curriculumelementer (Leask, 2015 p. 8). For Bourdieu er alle sociale spil magtspil, og det er derfor interessant at se nærmere på det formelle, det uformelle og skjulte curriculum og koble disse til Bourdieus begreber om symbolsk vold, habitus

og kapitalformer i (lærer)uddannelsesfeltet og herved belyse og reflektere over interkulturel kompetence på LU samt muligheder og begrænsninger for udvikling.

DATA OG ANALYSE

Motivation for at studere på UCN Læreruddannelsen som udvekslingsstuderende

For at undersøge de studendes oplevelse af et inkluderende læringsmiljø er det væsentligt først at belyse deres motivation for valg af LU på UCN. De to hyppigst nævnte grunde, studerende understreger for deres valg af LU, er den kritiske tilgang til læring, som (nok) mest er møntet på Danmark som uddannelsesland:

"Denmark has a good reputation and system and that is why we chose it, and UCN gave us opportunities to meet people" (Liva)

Ifølge Illeris er den skandinaviske uddannelsestradition særligt fokuseret på kritisk tænkning og overvejende baseret på sociokulturelle læringsteorier (Illeris, 2009 i Habib et al., 2014). Relationen mellem undervisere og studerende er kendt for at være ikke-hierarkisk. Desuden har Grundtvigs tanker om, at både lærere og elever skulle have frihed og autonomi, præget den danske uddannelsestradition siden midten af det 19. århundrede. Det forventes implicit, at studerende selv tager ansvar for egen læring, og som følge heraf er gruppearbejde og peer-to-peer-læringsmetoder hyppigt anvendt i undervisningen (Habib et al., 2014). For internationale studerende kan det være udfordrende at forholde sig til de nye sociale og kulturelle spilleregler, som de møder på studiet, herunder at relatere og lære i tilsyneladende "magtfri" og ikke-hierarkiske zoner. Ifølge Bourdieu kan benægtelsen af magt og det, Bourdieu kalder den symbolske vold, gøre den implicite form endnu stærkere, da den italesættes som ikke til stede. Derved kan

Foto: Pixabay

de studerendes ønske om at indgå i et kritisk læringsfællesskab give vanskeligheder fra begyndelsen.

En anden motivationsfaktor for at vælge LU er de udvekslingsstuderendes ønske om at blive integreret i en klasse, hvor størstedelen af de studerende er danske. Ønsket om at socialisere, forstå og lære den uddannelseskontekst at kende, som de er kommet til, samt lære deres danske medstuderende at kende, indikerer, at de studerende ser en værdi i at blive en del af en lokal kultur. Denne forventning italesættes også i behovsanalysen (Michelsen, 2020) og i baseline survey fra 2016 (Zakaria & Miller), hvori manglende interaktion og relation med danske medstuderende opleves som en af de største udfordringer ved at være international studerende på UCN. I undersøgelsen fra 2016 fremgik det, at de internationale studerende hverken opbygger et lokalt netværk eller udvikler bærende relationer med danske medstuderende, som kan være nøglen til indslusning i det danske samfund.

ADGANG TIL INFORMATION PÅ ENGLISK

Den største udfordring for de ni adspurgte studerende er manglende information på engelsk. I udgangspunktet produceres al information om introprogrammer, morgensamlinger, fællesarrangementer og undervisning på dansk, og i praksis er det op til den enkelte medarbejder og medstuderende at huske på, at der er studerende, der ikke har adgang til eller ikke forstår informationen på dansk:

“I think during the time here, with emails etc. it-is all in Danish. It would be nice to know when there are meetings. Because sometimes it is all in Danish, and you cannot know (...). So, if they (UCN staff) know we should come, it would be nice with some info on that (...) we always have to ask to see if we have to come” (Liva)

Foto: Pixabay

De interviewede studerende på LU fortæller, at de selv må vide og finde frem til, hvilken information der er vigtig for dem, og derved begrænses deres adgang til læring, da det implicit forlanges, at disse studerende selv ”finder ud af det”. De studerende fornemmer, at de opfattes som en ekstra byrde blandt deres danske medstuderende, som bliver bedt om at oversætte for deres internationale klassekammerater:

“And we were here making a lesson plan (in class) and the website was in Danish, and the study group told me they cannot help with the translation (...) at the same time the teacher says “your classmates will translate”. It’s like “phew” (Sophia)

De studerende peger også her på barrierer ift. sproget (dansk/engelsk) som en dobbelt udfordring, da de ofte oplever, at deres engelskniveau er betydeligt lavere end deres danske medstuderendes. Dette påvirker deres arbejdsfællesskab, f.eks. i gruppearbejdet, som tillægges stor vægt på LU. F.eks. nævner fire ud af ni, at de fik hjælp fra en dansk medstuderende, som var opvokset i deres hjemland, og

derfor kunne oversætte direkte fra dansk til deres sprog:

“Yeah, we have to rely on Hector (Danish student) to translate to us to (mother tongue)” (Liva)

Disse udfordringer er ikke ualmindelige for internationale studerende. F.eks. beskriver Beaver and Tuck (1998), at denne gruppe af studerende oplever en forskel i undervisnings- og læringsmetoder, som de har svært ved at få linket til deres uddannelsestradition i hjemlandet. De internationale studerende oplever sprogbarrierer og har derved svært ved at finde fodfæste i de akademiske forventninger ifm. studiemetoder, kritisk læring, aktiv deltagelse og tidsplanlægning (Purdie, 2000 p. 117). Desværre giver disse udfordringer sig ofte udslag i en konklusion fra uddannelsens side om, at denne gruppe er mere umoden, svag og kommer fra uddannelser med mindre kvalitet end det danske uddannelsessystem (Simonsen, Hammershøj og Miller, 2018). Den symbolske vold, som Bourdieu omtaler, kommer derved til udtryk i forhold til en bestemt pædagogik, som implicit skaber en mere fordelagtig situation for de studerende, som er bekendt med

den praksis og socialisering fra tidligere sammenhænge. Dette betyder, at de internationale studerende på LU i udgangspunktet ikke er lige så godt stillet som deres lokale medstuderende, da sidstnævnte har mange års erfaring i at efterleve de krav, der stilles, f.eks. i forhold til aktiv deltagelse i gruppearbejde. Canu understreger i sit studie omkring internationale studerende på Aalborg Universitet, hvordan denne gruppe studerendes "oprindelige læringsmiljø derved ses som en forhindring for deres uddannelsesforløb i det nye land" (2013, p. 3). Leutwyler et al. (2017) nævner specifikt udfordringer for læreruddannelser og internationalisering af disse i et komparativt studie af tre forskellige kontekster. Deres argument er, at internationalisering på læreruddannelser er fyldt med dilemmaer: På den ene side er man eksponeret for og tvunget til en internationalisering, som man på lærerinstitutionerne selv skal søge at definere, og på den anden side opfattes man som en traditionel, "gammel" institution, som har til formål at reproducere national uddannelse og skole. Læreruddannelsen er således, efter deres udsagn, en lokalt orienteret institution under stærk indflydelse af historiske, politiske, sociale, kulturelle og lokale uddannelsesbehov – med en mission om at uddanne lærere til nationale kontekster. Det gør, at læreruddannelsen skiller sig ud fra andre tertiære uddannelser. Under interviewene med de internationale udviklingsstuderende bemærkes også et andet dilemma: Vekselvirkningen mellem det at være på en dansk uddannelse og egentlig sætte pris på at komme i klasse med danske studerende og derudover samarbejde og forberede undervisningsplaner til danske folkeskoler gjorde læringen og gruppearbejdet vanskelig.

De internationale studerende oplevede, at de blev pålagt et ansvar uden dog at kunne tyde,

hvad der var væsentligt eller uvæsentligt i mængden af information. Den meningsfulde læring er dermed svær for denne gruppe at få øje på (Canu, 2013) og resulterede i nogle tilfælde i, at al information blev fravalgt:

"If it's (the mail/information) in Danish we just delete it, and if it's important we don't know" (Donna)

Udover det store ansvar for "selv at finde ud af det" bliver også de danske medstuderende sat i situationer, hvor de får ansvar for at oversætte. Formentlig skyldes det mangel på tid og ressourcer fra underviserens side til at planlægge undervisningsforløb, som tager hensyn til de forskellige grupper og deres uddannelseskulturelle og sproglige forskelligheder, og formentlig er der også brug for mere sproglig støtte. Ikke desto mindre er konklusionen den samme: at internationale studerende opleves som besværlige i hele det institutionelle setup på LU. Dette skyldes formentlig, at både det formelle, uformelle og skjulte curriculum ikke er struktureret på en måde, hvor flere og andre perspektiver anerkendes.

GRUPPEARBEJDE OG UNDERVISNING

Størstedelen af de studerende var enige om, at gruppearbejdet havde været meget udfordrende, og at det blev taget for givet, at alle studerende havde kendskab og erfaring med det. Det kan være overvældende for den internationale studerende, som måske stifter bekendtskab med denne type læringsaktivitet for første gang, men det er også forfatterens observationer fra LU, at det forekommer overvældende for alle nye studerende på uddannelsen at blive kastet ud i gruppearbejde. Denne observation understøttes af Canu, som bemærker samme tendens i sit studie fra Aalborg Universitet og nævner, at underviseren måske har en forventning om, at de studerende i gruppearbejdet selv

kan vurdere, hvordan en opgave skal udføres, og om den er udført tilfredsstillende (2013). Det kan derfor give mening at sætte fokus på gruppearbejdet på LU og anerkende fra institutionens side, at alle studerende kan have brug for klarere rammer, eksemplificering og mere facilitering af processen. De lokale studerendes viden og erfaring med gruppearbejde stiller dem i en position, hvori de oplever bedre overensstemmelse mellem habitus og uddannelsessystemets strukturer. Paradoksalt nok ser det desuden ud til, at der ligger en skjult forventning om, at de lokale studerende påtager sig ansvar for at sætte de internationale studerende ind i gruppearbejdet. Spørgsmålet er dog, i hvor høj grad dette er rimeligt, og om de lokale studerende føler, de har ressourcer og kompetencer til at sætte udefrakommende ind i spillereglerne og påtage sig det ekstra arbejde i at oversætte fra dansk til engelsk. Dette kunne dog med fordel italesættes, så det bliver en del af det anerkendte, specificerede formelle curriculum at øve sprog og interkulturelle kompetencer blandt de studerende:

"Yeah, sometimes they (local students) get frustrated in expressing themselves in English, and they switch to Danish, and then they forget that I am there, and "hey I can't contribute with anything then"; and then they complain that I don't do anything, but I can't!" (Yuki)

Manglen på hensyntagen til denne gruppe studerende i undervisningen og gruppearbejdet gør det hverken nemmere for de internationale eller de lokale studerende, som netop har valgt at studere på LU's internationale profil, hvor sprog, internationalisering og kultur er nøgleord. De studerende, som har valgt linjen, har en forventning om at møde en international uddannelse med et internationalt

Foto: Pixabay

uddannelsesmiljø og setup med stor diversitet. Her tyder det dog på, at forventning ikke møder virkeligheden, da hverken det uformelle eller det formelle curriculum i udgangspunktet er internationaliseret. Dette tegner et dilemmafyldt setup uden fordrende vilkår for at have undervisning og gruppearbejde, der tager udgangspunkt i flere perspektiver og kontekster:

“The thing is that it is an international class and the subject is in English, so I do not understand that the presentation is in Danish (...). Yeah, it has been like that the last month (speaking and getting assignments in Danish) ...maybe they are tired or something – ha ha ha” (Susi)

Også andre studier (f.eks. Simonson et al., 2018) påpeger, at der på videregående uddannelser synes at mangle kompetencer i at udvikle

internationaliserede læringsmål og dermed integrere flere perspektiver i curriculum, der i udgangspunktet er designet til en national kontekst. Derved kan der argumenteres for, at potentialet blandt undervisere ikke aktiveres, da uddannelsen overordnet ikke anerkender den kulturelle kapitalform ved at internationalisere curriculum og herved undervisningen. Derimod er der tegn på, at anerkendelsen forstærkes ved at implementere de nationale traditioner og kapitalformer for læreruddannelsen, som dermed er selvforstærkende. Det bliver derved en udfordring for mange at linke det faglige med det multikulturelle og det nationale med det globale. Med alt taget i betragtning er internationalisering dog en mulighed for at fremme alle studerendes læring ved at bruge den ekstra viden, der er særligt til rådighed på et interkulturelt hold, samt ved at supplere undervisningen med lokale cases

og eksempler fra andre kontekster. Vores undersøgelse tyder dog på, at der på LU er et skjult curriculum, som tilgodeser de lokale studerende. Desuden er underviserne ikke altid på forhånd bekendt med den studentergruppe, de møder på et hold, og derved tages det for givet, at alle studerende ved, hvad der forventes af dem i et dansk uddannelsessystem. Det tyder derfor på, at LU på UCN ikke på nuværende tidspunkt inkluderer de internationale studerende som en ressource til både at højne læringen for alle og bidrage med diversitet og andre perspektiver på læring.

KONKLUSION OG DISKUSSION

I denne artikel har vi gennem eksplorativ kvalitativ dataindsamling blandt internationale udvekslingsstuderende undersøgt, i hvor høj grad LU på UCN kan siges at være et inkluderende læringsmiljø, når det gælder denne gruppe. De

væsentlige konklusioner er, at de internationale udvekslingsstuderende overvejende selv skal finde sig til rette i det nye uddannelsessystem. En stor udfordring for de studerende er adgang til information på engelsk. Det gælder både i forhold til informationen til de studerende og i forhold til gruppearbejdet og i undervisningen, som bygger på et dansk curriculum, hvor læringsstile, læringsmål og uddannelsens strukturer sætter de internationale studerende i en udsat position. Manglen på internationalisering, dens facetter og muligheder på LU giver derved ikke de internationale studerende en naturlig plads, hvor de bidrager positivt som en (videns) ressource. Desuden bliver de danske medstuderende sat i en situation, hvor de skal oversætte, hvilket grundet uklare forventninger ikke styrker en positiv intenderet integration mellem de forskellige studerende. Adgangen til læring er derfor ikke til de internationale studerendes fordel, og der mangler fra institutionens side en bevidst stillingtagen til, hvordan man kan inkludere disse studerende i højere grad og derved

skabe en øget læring. På LU er der på nuværende tidspunkt ikke fokus på, hvordan og i hvilket omfang de studerende og uddannelsen kan tilpasse sig hinanden. Ifølge Nygaard (2011) ville en bevidst stillingtagen til dette kunne forbedre de involveredes indsats (i Canu, 2013). Der er derfor brug for et større fokus på underviserens rolle i forhold til at opbygge interkulturelle kompetencer i klasselokalet samt redskaber til undervisere omkring internationalisering af det formelle curriculum, som kan bidrage til IaH. F.eks. kunne der tages udgangspunkt i Sandersons (2011) refleksioner omkring undervisning og internationalisering på videregående uddannelser. Han foreslår blandt andet, at undervisere tildeles en mentor, som kan hjælpe med at internationalisere curriculum i en slags co-teaching. Desuden foreslår han, at undervisere kritisk udforsker, hvordan man bliver en bedre underviser, og herunder overvejer, hvilken rolle diversitet spiller i processen. I samme dur råder Sanderson også undervisere til at publicere inden for læring og undervisning i de specifikke fagdiscipliner,

de underviser i, herunder inddrage internationaliseringstemaer i deres fag og forskning (2011 p. 668). Hvordan undervisere på UCN konkret kan udvikle interkulturelle kompetencer, sikre mere diversitet i undervisningen samt øge facilitering af gruppearbejdet, bør uddannelsesledelsen tage stilling til med øje for alle studerende. Derfor er det forfatterens konklusion, at hvis vi i UCN skal internationalisere vores læringsmiljø og curriculum, så må vi konfrontere os selv og vores vante praksis med en kritisk selvrefleksion, som også stiller spørgsmål til de paradigmer, der ageres ud fra. Forhåbentlig kan det være med til at bane vejen for et større fokus på en transformativ og intenderet Internationalisation at Home-strategi og handleplan, som vedrører og gavner alle studerende og medarbejdere på LU. På den baggrund anbefales det, at UCN initierer en bredere forskningsindsats, der inddrager flere perspektiver fra medarbejdere, ledelse og studerende i forhold til IaH på LU og andre uddannelser på UCN, som kunne belyse tematikken yderligere.

Litteraturliste

- Beaver, B. and Tuck, B. (1998). The Adjustment of Overseas Students at a Tertiary Institution in New Zealand. *New Zealand Journal of Educational Studies*, 33 (2), s. 167 - 79.
- Bourdieu, P. (1983/86). The Forms of Capital. Oversat til engelsk af Richard Nice. I: J.G. Richardson (red.): *Handbook of Theory and Research for the Sociology and Education*. (s. 241-258) New York: Greenwood Press.
- Canu, M. (2013). Internationale studerende på trygt farevand - synlig og usynlig pædagogik som forståelsesramme. *Reflexen*, 8 (2).
- Habib, L., Johannesen, M., & Øgrim, L. (2014). Experiences and Challenges of International Students in Technology-Rich Learning Environments. *Educational Technology & Society*, 17 (2), s. 196-206.
- Jensen, I. (2009). *Grundbog i kulturforståelse*. Roskilde Universitetsforlag.
- Kemmis, S. and Fitzclarence, L. (1986). *Curriculum Theorising: Beyond Reproduction Theory*, Geelong, Victoria: Deakin University.
- Leask, B. (2015). *Internationalizing the Curriculum*. London: Routledge.
- Leutwyler, B., Popov, N. & Wolhuter, C. (2017). The Internationalization of Teacher Education: Different Contexts, Similar Challenges. I: *Current Business and Economics Driven Discourse and Education: Perspectives from Around the World BCES Conference Books*. (s. 66-78). Sofia.
- Michelsen, L. (2020). Behovsafdækning. Engelsksproget kommunikation i UCN: - Prioriterede tematikker udvalgt af Internationaliserings Boardet.
- Purdie, N. (2000). Students of Non-English Speaking Background. I: King, R., Hill, D. and Hemmings, B. (red.) *University and Diversity: Changing Perspectives, Policies and Practices in Australia*. Keon Publications.
- Sanderson, G. (2011). Internationalisation and teaching in higher education. I: *Higher Education Research & Development*, 30 (5)
- Simonsen, B. E.; Hammershøj, A. & Miller, T. (2018). Equal opportunities for learning? An investigation of lecturers and international students' experiences with learning and teaching in an international classroom I: Korhonen V. and Alenius P. (red.) *Internationalisation and Transnationalisation in Higher Education*. Peter Lang
- Tange, H., & Jensen, I. (2012). Good teachers and deviant learners? The meeting of practices in university level international education. I: *Journal of Research in International Education*, 11(2), 181-193. <https://doi.org/10.1177/1475240912447849>
- Wilken, L. (2014). *Bourdieu for Begyndere* (2. udg.). Samfundslitteratur.
- Zakaria, A. L., & Miller, T. (2016). Re-Discovering the International Student Experience of Studying at UCN, Denmark. Afhandling præsenteret på IEASA Global Conference 2016, Sydafrika. <http://globalconference.studysa.org/presentations/>